

Bydgoszcz, dnia 29 grudnia 2025 r.

WOO.410.369.2025.KB

Pani
Kamila Czaczyk-Medeksa
Pełnomocnik Powiatu Chełmińskiego
Ekomila
Kaźmierowo 13
89-120 Potulice

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, działając na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), zwanej dalej uouioś, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 19 grudnia 2025 r, **odmawia uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do projektu pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Chełmińskiego na lata 2026-2030”.**

Wyżej wymieniony projekt wyznacza cele i zadania polityki środowiskowej dla obszaru Powiatu Chełmińskiego, w granicach którego zlokalizowane są następujące formy chronione:

- rezerwat przyrody: „Ostrów Panieński”, „Łęgi na Ostrowiu Panieńskim”, „Góra św. Wawrzyńca”, „Zbocza Płutowskie”, „Płutowo”;
- Chełmiński Park Krajobrazowy, gdzie obowiązują przepisy określone w Uchwale Nr II/57/18 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie Chełmińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2019 r. poz. 9),
- Obszar Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Doliny Wisły, na terenie którego obowiązują przepisy Uchwały Nr XLIX/812/18 Sejmiku Województwa Kujawsko - Pomorskiego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Doliny Wisły (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2018 r. poz. 4858),

- obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Wisły PLB040003, na terenie którego obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 25 maja 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 2848),
- specjalny obszar ochrony siedlisk Solecka Dolina Wisły PLH040003, gdzie obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 13 stycznia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Solecka Dolina Wisły PLH040003 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 390),
- specjalny obszar ochrony siedlisk Zbocza Płutowskie PLH040040, gdzie obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbocza Płutowskie PLH040040 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 4332).

W granicach objętych projektem przebiega korytarz ekologiczny wyznaczony przez Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk pn. „KPn Dolina Dolnej Wisły” oraz „KPn Kaszuby - Dolina Wisły”.

Przesłany wniosek wnosi w trybie art. 47 uouioś „o uzgodnienie czy zachodzi konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Chełmińskiego na lata 2026-2030”.”

Zgodnie z art. 47 ust. 1 uouioś: „Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektu dokumentu, innego niż wymieniony w art. 46 ust. 1 oraz w przypadku projektu zmiany takiego dokumentu, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57, organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko”.

Ponadto, przesłane pismo stwierdza:

„Projekty programów ochrony środowiska nie są wprost wymienione w art. 46 u.o.o.ś. i jako takie zasadniczo nie podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko”.

W odniesieniu do wyżej cytowanego stwierdzenia należy zaznaczyć, iż art. 46 ust. pkt. 2 i 3 uouioś, wskazuje, iż przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt:

- polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Wymienione w pkt 2 ust 1 art. 46 uouioś projekty polityk, strategii, planów i programów, z oczywistych powodów, nie są tu wskazane wprost z nazwy, a jedynie wskazany jest charakter tych projektów, który może być sektorowy - np. dotyczący transportu, lub też zbiorowy: przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu.

W każdym razie decyduje właściwość, a nie nazwa dokumentu.

Nie inaczej jest z programami ochrony środowiska, które w swej zawartości odnoszą się do tych elementów poprzez między innymi poprzez działy: gospodarowania wodami – gospodarki wodno–ściekowej, zasobów geologicznych - gleb, gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów, poważnych awarii i zagrożeń naturalne, przyrody- np. lasów.

Ponadto, wyżej cytowany pkt 3 ust. 1 art. 46 uouioś wskazuje na korelację zawartości dokumentów innych niż wymienione w pkt 1 i 2 (również nie wymienionych „wprost”) z znaczącym oddziaływaniem na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Powyższe uwarunkowania także powinny być potencjalnie brane pod uwagę przy rozważaniu kwalifikacji dokumentu. Wskazać przy tym należy, iż termin znaczące oddziaływanie dotyczy zarówno oddziaływań pozytywnych, jak i negatywnych, natomiast w obrębie Powiatu Chełmińskiego, jak wskazano na wstępie zlokalizowane są 3 obszary Natura 2000.

Podsumowując przedmiotową kwestię, w opinii tutejszego Organu, właściwość projektu pn. „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Chełmińskiego na lata 2026-2030” wyczerpuje charakter kwalifikacji wyartykułowanej w art. 46 ust. 1 pkt. 2 uouioś.

W związku z powyższym, uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, dokonuje się w trybie art. 48 uouioś, które jest w odniesieniu do dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 2 uouioś fakultatywnym wyjątkiem, dotyczącym polityk, strategii, planów lub programów, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Nie sposób się przy tym zgodzić, z argumentacją wyartykułowaną we wniosku, w brzmieniu: *„Żadne z celów i kierunków działań nie ustala ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć z uwagi na ogólne zapisy bez wskazania konkretnych lokalizacji, rodzaju a w szczególności skali przedsięwzięć, które w ramach wyznaczonych celów mogłyby być realizowane”*

Przedłożony projekt dokumentu wyraźnie wskazuje działania między innymi dotyczące: rozwoju i rozbudowy sieci gazowych, ciepłowniczych, budowy i modernizacji sieci wodociągowych; rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej.

Właśnie tak ogólnie wyartykułowane w projekcie zadania stanowią wyznaczanie ram realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839).

W konsekwencji należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 uouioś, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga między innymi projekt programu, z zakresu polityki rozwoju, przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Jednocześnie Ustawodawca dopuścił fakultatywne odstępstwo od powyższego wymogu, wskazując w uouioś:

- art. 48 ust 1 - „Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz projekt zmiany takiego dokumentu, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli stwierdzi, że realizacja postanowień takiego dokumentu albo jego zmiany nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000”;

- art. 48 ust. 3 - „Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy.”,
- art. 48 ust. 4 pkt 1 - „Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu zmiany dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie zmiany stanowiącej niewielką modyfikację przyjętego już dokumentu lub zmiany dotyczącej obszaru w granicach jednej gminy”.

Z analizy powyższych przepisów wynika, iż w analizowanym przypadku - dokumentu obejmującego swym zasięgiem terytorialnym Powiat Chełmiński, jedyną przesłanką mającą zastosowanie przy uzgodnieniu odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jest przesłanka niewielkiej modyfikacji przyjętego już dokumentu.

Przesłane pismo nie odwołuje się do ww. uwarunkowań, tj. nie wskazuje na istnienie przesłanki dotyczącej niewielkiej modyfikacji istniejącego dokumentu, co, jest jedynym możliwym do zastosowania rozwiązaniem.

Mając na uwadze brak wyżej opisanych przesłanek formalnych pozwalających na uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz dużą wartość przyrodniczą Powiatu Chełmińskiego, charakter działań przewidzianych w przedmiotowy programie, w szczególności:

- prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania i odwracalność oddziaływań,
- prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych,
- prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia dla środowiska przyrodniczego,
- cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności formy ochrony przyrody w rozumieniu cyt. ustawy o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym,

stwierdzam brak możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu pn. projektu pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Chełmińskiego na lata 2026-2030”.

Ponadto, działając na podstawie art. 53 ust. 2 pkt 2 ustawy uouioś, uzgadniam zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do wyżej wymienionego projektu.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko powinien obejmować zagadnienia, o których mowa w art. 51 ust. 2 ustawy uouioś. W przedmiotowej prognozie należy wskazać:

- opis metod zastosowanych przy sporządzaniu prognozy, w szczególności informacje dotyczące pochodzenia danych na temat środowiska przyrodniczego,
- istniejący stan środowiska, w tym opis elementów przyrodniczych, zagrożenia dla środowiska i źródła tych zagrożeń oraz problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- analizę wpływu planowanego zagospodarowania na:
  - a. korytarze ekologiczne, w tym wyznaczone przez Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk oraz lokalne mogące przebiegać przez teren powiatu; w przypadku nie stwierdzenia na ww. terenie korytarzy lokalnych należy przedstawić uzasadnienie,
  - b. przedmiot i cele ochrony obszarów chronionych w trybie ustawy o ochronie przyrody, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych dotyczących tych form,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w tym rozwiązania mające na celu ochronę korytarzy ekologicznych i innych obszarów cennych przyrodniczo, a także flory i fauny,
- obszary najcenniejsze przyrodniczo, które nie powinny podlegać zainwestowaniu z uwagi na możliwość znaczącego negatywnego wpływu na przyrodę,

- założenia projektu w odniesieniu do celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych oraz jednolitych części wód powierzchniowych,
- analizę wariantową przeprowadzoną w oparciu o zasadę prewencji i przezorności, zawierającą racjonalne rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie lub wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych.

Prognoza powinna także wykazać, że projekt dokumentu uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju, warunki równowagi przyrodniczej i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska.

Podsumowując, celem opracowania przedmiotowego dokumentu, jest określenie przewidywanych skutków wpływu założeń wyżej wymienionego projektu na środowisko, wynikających z wprowadzenia nowych funkcji, ewentualnych sposobów ich uniknięcia oraz rozważenie możliwych alternatyw.

Uznaję, że przedstawiony zakres prognozy pozwoli na sporządzenie projektu uwzględniającego aspekty środowiskowe, w celu wspierania zrównoważonego rozwoju oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

dr Ewa Patalas
/-podpisano elektronicznie/